

Alliantie van **Kracht**

UITWERKING BESTUURLIJKE ACTIEAGENDA ALLIANTIE VAN KRACHT

1. Ambitie achter de actieagenda

De partners in de Alliantie van Kracht willen de hardnekkige armoede in de Veenkoloniën effectief aanpakken. Het uiteindelijke doel is dat geen enkel huishouden in het gebied langdurig in armoede leeft.

2. Uitgangspunten

De partners in de Alliantie van Kracht delen de volgende, vanuit onderzoek van de RUG¹ aangereikte, uitgangspunten:

- De aanpak van (generatie)armoede vergt een **lange adem**. Er is op korte en lange termijn actie nodig.
- De aanpak moet **integraal** zijn en gericht op veranderingen in families én in de omgeving. Losse maatregelen zetten te weinig zoden aan de dijk.
- **Preventie** is een belangrijk element in de aanpak. Deze richt zich op voorkomen van armoede bij nieuwe generaties en jonge gezinnen, en op voorkomen van 'erger'.²
- Er worden geen projecten ontwikkeld of oplossingen bedacht buiten de doelgroep om. De stem van **families in armoede en andere ervaringsdeskundigen** weegt zwaar.
- Bestuurders, beleidsmakers en ondersteuners werken vanuit een **gemeenschappelijke visie** op (generatie)armoede.

3. Actiepunten

1) Werk en inkomen

Willen huishoudens uit de armoede komen, dan moeten er realistische mogelijkheden zijn om hun inkomenssituatie duurzaam te verbeteren. Er zijn met andere woorden meer passende structurele banen nodig in de regio.

Mensen die (weer) aan het werk willen, kunnen door allerlei factoren worden belemmerd, zoals armoedeval, gezondheidsproblemen en zorg voor gezin of familie. Dit verdient aandacht in de toeleiding naar werk.

De partners in de Alliantie van Kracht willen daarom:

---

¹ Sanne Visser (2019), Mechanismen en interventies bij intergenerationale armoede. Groningen: Rijksuniversiteit Groningen

² Dit geldt bijvoorbeeld bij problematische schulden.

- De mogelijkheden voor gezinnen in armoede op de regionale arbeidsmarkt vergroten. Instrumenten hiertoe zijn onder meer jobcarving, publiek detacheren en het aanbieden van basisbanen. 'Een werkgarantie voor iedereen' is het streven.
- Mensen in armoede stimuleren om werk te vinden. Begeleiding op maat bieden; zorgen en obstakels waar mogelijk wegnemen. Focus op het toekomstperspectief van mensen in armoede, niet alleen het hier en nu.

2) Bedrijfsleven mobiliseren

Het bedrijfsleven is op dit moment nog niet aangesloten bij de Alliantie van Kracht. De huidige partners willen het regionale bedrijfsleven graag betrekken bij de integrale aanpak van armoede. Het bedrijfsleven heeft een belangrijke rol als (potentiële) werkgever en soms als schuldeiser.

De partners in de Alliantie van Kracht zijn daarom het volgende van plan:

- Het thema 'armoede' agenderen bij het bedrijfsleven in de regio.
- Bedrijven uitnodigen om tot de Alliantie toe te treden.
- Het gesprek met het bedrijfsleven aangaan over zijn mogelijke rol als het gaat om mensen in dienst nemen, beschutte werkplekken creëren, werknemers met financiële problemen naar hulp verwijzen, enz.

3) Ervaringsdeskundigen / rolmodellen

De regio telt diverse ervaringsdeskundigen, die zijn opgeleid om een brug te slaan tussen de systeemwereld (instanties, beleidsmakers, enz) en de ervaringswereld van mensen in armoede. Ze kunnen beide werelden helpen elkaars taal te verstaan en elkaars boodschappen te snappen. Dit is van belang omdat veel interventies vanuit de systeemwereld op dit moment niet aansluiten op de beleving en behoeften van mensen in armoede en daardoor onvoldoende effectief zijn.

Kinderen en jongeren die opgroeien in een gezin en in een buurt in armoede hebben baat bij positieve rolmodellen, die inspireren of praktisch ondersteunen om uit de armoede te komen.

De partners in de Alliantie van Kracht onder meer het volgende van plan:

- Ervaringsdeskundigen structureel inzetten bij de ontwikkeling en uitvoering van beleid en projecten. Bijvoorbeeld door regelmatig advies te vragen aan platforms van ervaringsdeskundigen, of door ervaringsdeskundigen aan te nemen als buddy of persoonlijk assistent van een bestuurder, beleidsmaker, consultant.
- Rolmodellen bewust inzetten om het toekomstperspectief van kinderen en jongeren te vergroten; de zichtbaarheid en nabijheid van (potentiële) rolmodellen vergroten. Met inzet van bijvoorbeeld sociale media (Facebook, Instagram) of een mentorprogramma.

4) Vroegsignalering en preventie

Vroegsignalering is erop gericht (groepen) mensen die risico lopen op armoede of problematische schulden eerder en beter in beeld te krijgen, om vervolgens preventief

te kunnen ondersteunen. Als het gaat om generatiearmoede zijn kinderen die opgroeien in een langdurig arm gezin dé risicogroep. Een heel andere risicogroep waarvoor vroegsignalering van grote waarde kan zijn, zijn mensen met (beginnende) betalingsachterstanden.

De partners in de Alliantie van Kracht willen meer focus op vroegsignalering en preventie. Concrete voornemens zijn:

- Vroegsignalering agenderen in leerkringen, om de visie hierop en de methodieken (door) te ontwikkelen.
- Nieuwe methodieken voor vroegsignalering in uitvoering brengen en/of bestaande verbeteren.
- (Door)ontwikkelen van methodieken voor effectieve ondersteuning van gezinnen in langdurige armoede en/of met multiproblematiek. O.m. casuïstiekbesprekingen hierbij inzetten, maar ook ervaringsdeskundigheid. Alert zijn op 'life-events' waarbij grote inkomensdalingen kunnen optreden, zoals echtscheidingen en ongevallen.
- Zorgdragen voor een laagdrempelig, vrij toegankelijk ondersteuningsaanbod voor mensen met betalingsachterstanden en problematische schulden. Nader te bepalen wat nodig is (naast wat er al is) en wie dat het best kunnen bieden.

5) Onderwijs

Goed onderwijs is onmisbaar om kinderen die opgroeien in armoede toekomstperspectief te bieden. Op dit moment is de situatie dat de schoolcarrières van kinderen in armoede gemiddeld minder gunstig verlopen dan die van kinderen met een rijkere achtergrond. Kinderen in armoede (en hun ouders) ervaren regelmatig ook op school uitsluiting.³

Daarom nemen de partners in de Alliantie van Kracht zich het volgende voor:

- Scholen uitnodigen om tot de Alliantie toe te treden.
- De verbinding leggen met bestaande netwerken (beter) leggen, zoals het noordelijk netwerk vanuit de Hanzehogeschool en de Gelijke Kansen Alliantie (waarbij o.m. Noorderpoort en Drenthe College zijn aangehaakt).
- Reflectie op en planontwikkeling over de rol van het onderwijs bij het doorbreken van (generatie)armoede, uiteraard samen met mensen uit het onderwijs. Mogelijke invulling: beginnen bij de jongste kinderen, lestijd PO verlengen, verbinding met gezondheid en opvoeding thuis, gebruik IJslands model.

6) Wet- en regelgeving

Wetten en regels staan goede oplossingen voor mensen zonder werk of met weinig inkomen soms in de weg. Dit geldt zelfs voor wetten en regels die ten doel hebben de participatie en/of het inkomen te vergroten. Een belangrijke factor daarbij is dat de wet-

---

³ Zie bijvoorbeeld het onderzoeksrapport 'Alle kinderen kansrijk' van de Kinderombudsman uit dec 2017.

en regelgeving enorm ingewikkeld is. Vaak is niet duidelijk wat wél en wat níet kan of mag. Mede hierdoor wordt de ruimte die de regelgeving biedt onvoldoende benut. Via aanbestedingsregels kunnen opdrachtnemers worden verplicht om voor (onderdelen van) de uitvoering van hun opdracht uitkeringsgerechtigden aan te nemen.

De Alliantie van Kracht vindt dat (de toepassing van) de wet- en regelgeving beter moet. Concrete voornemens:

- Nader inventariseren en analyseren van de knelpunten in de wet- en regelgeving. Hierbij gebruik maken van wat anderen al hebben uitgezocht.
- Knelpunten in de wet- en regelgeving onder de aandacht brengen bij de politiek en het ministerie van SZW; meer ruimte bedingen in de (toepassing van) regelgeving. (O.m. via gesprek met mr. Carsten Herstel nieuwe DG SZW).
- Bij aanbestedingen armoede opnemen in de voorwaarden, in het bijzonder in de vorm van werkgelegenheid voor kwetsbare groepen.

7) Integrale dienstverlening

Het is geen uitzondering dat huishoudens in armoede te maken hebben met meerdere dienstverleners, van verschillende instanties. (Denk aan: sociale dienst, bewindvoering, voedselbank, sociaal werk, psychische hulp, jeugdhulp, enz). Elke dienstverlener is verantwoordelijk voor een specifiek deel van het totaal aan ondersteuning dat het huishouden ontvangt. Een integrale aanpak van de problematiek is niet vanzelfsprekend. Dat maakt het voor degenen die de hulp en ondersteuning ontvangen lastig om zelf de regie te houden.

De Alliantie van Kracht wil de effectiviteit van de dienstverlening vergroten en de personen om wie het gaat zelf de regie (terug)geven. Bouwstenen daarvoor zijn:

- Bestuurders met een missie, die echt willen investeren in verandering.
- Eén ondersteunings-/hulpverleningsplan per huishouden; één centrale contactpersoon bij de betrokken instanties.
- Honderd [?] gezinnen in armoede intensief en integraal begeleiden om hun toekomstperspectief te vergroten. Gebruik maken van Mobility Mentoring en andere op empowerment gerichte methodieken.
- Scholing en ondersteuning van dienst- en hulpverleners: leren gebruik te maken van elkaars kennis en creatief om te gaan met regels; casuïstiekbespreking multiproblematiek.

8) Bejegening

Clënten van uitkerings- en (schuld)hulpverleningsinstanties ervaren de manier waarop ze worden bejegend niet altijd als respectvol. De kritiek is vooral dat er te vaak neerbuigend of vanuit wantrouwen wordt gecommuniceerd.

De Alliantie van Kracht vindt dat mensen in armoede als gelijken aangesproken moeten worden. Ze wil dit bevorderen. Concrete aandachtspunten:

- Bevorderen van een inclusieve cultuur in dienst- en hulpverleningsorganisaties.

- Dienstverleners scholen op het gebied van bejegening. Onder meer: het thema bejegening in de leerkringen agenderen.

9) Fysieke omgeving

Mensen in armoede wonen – in vergelijking met de gemiddelde bevolking - in 'zwakkere' buurten, met meer ongeregelde heden, onveiligheid, rommel op straat, minder groen en minder faciliteiten voor kinderen en jongeren. Naar verwachting zullen de gemiddelde woonlasten de komende jaren sterk stijgen. Huurders en woningeigenaren met een 'smalle beurs' hebben beperkte mogelijkheden om energiebesparende investeringen te doen.

De Alliantie van Kracht ziet de volgende aanknopingspunten:

- De inrichting van wijken verbeteren: meer fiets-/voetpaden, veel groen in de wijk.
- Energiearmoede voorkomen.

10) Wat kun je morgen zelf doen?

De partners in de Alliantie van Kracht willen de hardnekkige armoede in de Veenkoloniën aanpakken. Elke partner levert daaraan binnen en vanuit zijn eigen organisatie een bijdrage. 'Verbeter de wereld, begin bij jezelf'

Concrete afspraak:

- Elke partner maakt voor zichzelf een actieplan over hoe hij/zij met/binnen zijn eigen organisatie gaat bijdragen aan een betere aanpak van armoede.